

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (sprawozdawca)

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **K. K.** ,
skazanego za czyn z art. 263 § 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 maja 2024 r.,
w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,
kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego,
od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku
z dnia 28 kwietnia 2023 r., V Ka 534/23,
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Kartuzach
z dnia 28 grudnia 2022 r., II K 815/22,

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

[J.J.]

Andrzej Stępka Dariusz Kala Małgorzata Wąsek-Wiaderek

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Kartuzach wyrokiem z dnia 28 grudnia 2022 r., II K 815/22, uznał K. K. za winnego czynu z art. 263 § 2 k.k., za który wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności i orzeczono przepadek dowodów rzeczowych. K. K. został ponadto uznany za winnego czynu z art. 202 § 4a i § 4b k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., za który wymierzono mu karę 3 lat pozbawienia wolności oraz środek karny w postaci dożywotniego zakazu zajmowania wszelkich stanowisk, wykonywania wszelkich zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi oraz środek karny w postaci dożywotniego zakazu przebywania w środowiskach lub miejscach związanych z wychowaniem, edukacją, leczeniem małoletnich lub z opieką nad nimi oraz orzeczono przepadek dowodów rzeczowych. Kary jednostkowe zostały połączone i jako karę łączną wymierzono K. K. karę 5 lat pozbawienia wolności. Wyrok zawierał ponadto rozstrzygnięcia w przedmiocie zaliczenia na poczet kary łącznej pozbawienia wolności rzeczywistego okresu pozbawienia wolności w sprawie oraz kosztów procesu.

Po przeprowadzeniu postępowania odwoławczego, zainicjowanego apelacjami obrońcy oskarżonego i prokuratora na niekorzyść oskarżonego, Sąd Okręgowy w Gdańsku wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2023 r., V Ka 534/23, utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

Kasację od powyższego wyroku, w trybie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości, na niekorzyść skazanego K. K. Prokurator zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa procesowego, a mianowicie art. 29 § 1 k.p.k., polegające na rozpoznaniu przez Sąd odwoławczy apelacji oskarżyciela publicznego oraz obrońcy od wyroku Sądu Rejonowego w Kartuzach z dnia 28 grudnia 2022 r. o sygn. II K 815/22 w składzie jednego sędziego, podczas gdy postępowanie przygotowawcze przeciwko K. K. zakończyło się w formie śledztwa, a nadto Sąd I instancji przypisał temu oskarżonemu m.in. popełnienie zarzucanego mu aktem oskarżenia przestępstwa z art. 263 § 2 k.k., zagrożonego karą do 8 lat pozbawienia wolności, co obligowało Sąd odwoławczy do orzekania w składzie trzech sędziów i spowodowało zaistnienie

bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.". Skarżący wniósł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Gdańsku do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna, co umożliwiło jej rozpoznanie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Ma rację Prokurator Generalny, że Sąd odwoławczy w tej sprawie był nienależycie obsadzony, bowiem orzekał w składzie jednego sędziego zamiast w składzie trzech sędziów.

Zgodnie z dyspozycją art. 29 § 1 k.p.k. na rozprawie apelacyjnej sąd orzeka w składzie trzech sędziów, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej. Wyjątek w tym zakresie stanowi art. 449 § 2 k.p.k., w którym wskazano, że jeżeli postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie dochodzenia oraz w sprawach z oskarżenia prywatnego, sąd odwoławczy orzeka na rozprawie jednoosobowo, chyba że zaskarżone orzeczenie sąd pierwszej instancji wydał w innym składzie niż w składzie jednego sędziego. Wyjątek ten nie miał jednak zastosowania w tej sprawie, gdyż postępowanie przygotowawcze zakończyło się w formie śledztwa (postanowienie o zamknięciu śledztwa – k. 298 akt [...]).

Uzasadnienia do orzekania przez Sąd odwoławczy w składzie jednoosobowym nie stanowił również art. 14fa ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (aktualnie t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 340 ze zm.; w chwili orzekania przez Sąd odwoławczy t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095 ze zm.), będący kolejnym wyjątkiem od reguły określonej w art. 29 § 1 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie roku po ich odwołaniu w sprawach rozpoznawanych według przepisów ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego o przestępstwa zagrożone karą pozbawienia wolności, której górna granica nie przekracza 5 lat, na rozprawie apelacyjnej sąd orzeka w składzie jednego sędziego, jeżeli w pierwszej instancji sąd orzekał w takim samym składzie.

W tej sprawie Sąd odwoławczy orzekał w sytuacji, gdy wyrok Sądu I instancji został wydany w składzie jednego sędziego, jak również w stanie zagrożenia epidemicznego wprowadzonego rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2022 r., poz. 1028) i ostatecznie odwołanego z dniem 1 lipca 2023 r. na mocy rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz. U. z 2023 r., poz. 1118). Przepis art. 14fa ust. 1 specustawy COVID nie miał jednak w tej sprawie zastosowania, bowiem K. K. zarzucono i przypisano m.in. czyn z art. 263 § 2 k.k., który od daty czynu do chwili obecnej jest zagrożony karą pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8, a więc karą pozbawienia wolności, której górna granica przekracza 5 lat.

Podsumowując, Sąd odwoławczy orzekał w składzie jednoosobowym, w sytuacji, gdy nie był do tego uprawniony (nie zachodził żaden z przewidzianych w ustawie wyjątków od reguły z art. 29 § 1 k.p.k.) i powinien orzekać w składzie trzech sędziów. Sąd II instancji dopuścił się zatem rażącej obrazy art. 29 § 1 k.p.k., skutkującej zaistnieniem uchybienia z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., albowiem Sąd rozpoznający sprawę w postępowaniu odwoławczym był nienależycie obsadzony.

Rozpoznając sprawę ponownie Sąd Okręgowy w Gdańsku rozpozna ją w składzie zgodnym z przepisami ustawy.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji wyroku.

[J.J.]

[ms]

Andrzej Stępka

Dariusz Kala

Małgorzata Wąsek-Wiaderek